

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.
 Kiadótalajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Városey érsek és a bácskaiak.

Zombor, 1906. január 18.

Az új kalocsai érsek beiktatási ünnepélyéről közölt tudósításunkból láthatta a közönség, hogy a bácskaiaknak milyen szép szerepük jutott az ünnepéseken. Általában nagyon is tapasztalható volt, hogy Városey érsek nem felejtkezett meg a szülőföldjéről, hanem ez iránt a legmelegebb szimpátiával és szeretettel viseltetik.

A Budapesti Hírlap arról a szeretetteljes viszonyról, amely az érseket a Bácskához fűzi, a következőket írta:

A fényes ünnepséget, amelylyel Városey Gyula kalocsai és bácsi érseket vasárnap beiktatták, különösen széppé és meghatóvá tette az a rajongó szeretet, amelylyel a bácskaiak az új érseket környezték.

Városey érseknek tulajdonképpen szűkebb hazája a Bácska. Zomborban született. Bács-szentiván község templomában mondta el első miséjét s rövid káplánkodás után ismét Kalocsára került.

A vármegye közönsége soha sem mulasztotta el az alkalmat, hogy az érsek iránt kimutassa nagyrabecsülését és szimpátiáját. Így Zombor városa már ezelőtt egy esztendővel diszpolgárrá választotta Városeyt, amikor pedig a múlt évi augusztusban a zombori

Szent István-templomot fölszentelték, az egyházi szertartást az egész közönség óhajítására Városey végezte. A bácskaiak örömet különben növeli az a körülmény is, hogy a kalocsai érseki székből már nagyon régen nem ült megyebeli ember.

A beiktatás alkalmával Latinovits Pál főispán vezette az érsek elé a bácskaiakat, akiknek rendkívül szives fogadásban volt részük. A főispán és a küldöttség tagjai, akiknek csak hely jutott, az érseki kastélyban kaptak szállást. A templomban a főispán ült a főhelyen, az ebédnek az érsek jobbján. Mindezzel az érsek nemcsak a főispán szeméire iránt érzett tiszteletét akarta kimutatni, hanem jelét akarta adni szülőmegyéje iránti szeretetének is.

A főispán a tisztelegés alkalmával rendkívül megleghangu beszédben üdvözölte az érseket, a kin látszott, hogy szülőföldre küldötteinek szívből fakadt szavai nagyon megindították. Válaszában biztosította a küldöttséget, hogy állandó atyai szeretettel fog viseltetni mindenkoron megyéje iránt.

A diszebédnél felköszöntőjében maga az érsek ecsetelte, hogy a kalocsai főkáptalan és Bács-Bodrog vármegye közönsége között mindig milyen szives volt a viszony. Ennek dokumentálására vette föl Bácsmegeye a címerébe Szent Pál apostol képét, viszont a főkáptalan Bácsmegeye színeit (kék-fehér) vette át. Kiemelte az érsek, hogy ennek a szives viszonyoknak a föntartására fog törekedni. Ettől

az érzéstől áthatva köszöntötte föl Latinovits főispánt. Latinovits főispán válaszában a bácskaiak örömet és büszkeségét ezzel a mondással fejezte ki: ez a mi fiunk, akiben nekünk végtelen örömünk telik.

Megható jelenet volt, amikor a bács-szentivániak küldöttségét fogadta az érsek. A község ösz jegyzője és egyszerű németajku földmivesek járultak az érsek elé, aki könnyezve köszönte meg a váratlan tisztelegést.

Az étkezésről.

Az élet fönttartására megkívántató napi szükséglet kielégítésénél: a táplálkozásnál nem közömbös kérdés, hogy mit és hogyan együnk? Valamint a táplálkozás szerveinek gondos ápolása is egyik fontos egészségügyi követelmény.

A szép fehér fogak nem ok nélkül vannak oly erősen beültetve az állkapcsokba. Rendeltetésök nehéz munka. Ne bocsássunk tehát egyetlen falatot se gyomrunkba, mielőtt finom péppé szét nem rágtuk: ekként a nyálka eljut az eledel keményítő tartalmához és átváltoztatja cukorrá és hasznos enyvvé; ezután a gyomornedv és az epe behatol minden rostszövetbe, hogy hust készíthessenek belőlük. Ha kemény darabokban, szétrágás nélkül gyorsan faljuk fel és nyeljük le az eledelt, biztosak lehetünk benne, hogy e darabok még a legerősebb gyomornak is legyőzhetlen munkát adnak. Ugyanis bele-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Feketeruhás asszonyról.

Írta: Verner László.

Foszlottak az égről a lilaszín sávok. A közönség a perronra ömlött, hogy gyönyörködjék abban a filharmóniai versenyben, melyhez cirpelő madárkák kezdtek a nyári vihar szerencsés kimenetele után. Egy légi „Te Deum“ volt ez, fölemelő és gyönyörködtető. Szinte látszott, mint emelkedik fel az emberek mellkasa, hogy teletöltse tüdejét a friss, ózonos levegő. A fák koronáira rávillant a ragyogó napsugár s a levelek csücskén himbálódzó esőcsepp, mint valami kristály ragyogott. A pályaudvaron nem lehetett sétálni, mert habos, piszkos tajték ülte a sinközöket. Mozdulatlanságra volt kényszerítve mindenki a szűk folyosón. De nem sokáig tartott a kényelmetlen állapot. Csöngettek. És következett a zónahadjárat, melynek — mint minden hadjáratnak — szintén voltak sebesültjei. Az emberfalat törtető türelmetlen utasok, a jó ülőhelyért harcoló

nép, kemény tusákat folytatott és a sajátságos harc fegyvere; a zónakoffer egyre-másra osztotta a sebeket. Engem valami vándorló henteslegény horzsolta meg fájdalmasan a szöges, durva, sok viszontagságokat látott kofferjével; de bizonyonyal másnak is osztott sebeket, mert mellettem egy vékony, rezgő női hang sziszogta fájdalmasan:

— Jaj, hisz ez borzaszto, hisz ez kegyetlenség,

Talpig feketében volt, csak a szép arca égett a harag tüzében. Fekete szeméből vilamos szikrákat dobott a megszeppent henteslegény felé.

— Maga ügyetlen! nem tud vigyázni?

Velem együtt sok lovagias férfi tette magáévá a feketeruhás asszony ügyét. Látam körülöttem, hogy sokunk megfenyegetni kívánja a fickót, ha gorombáskodni mer. De szerencsére nem mert. Kitolakodott a szűk folyosó ajtón s rohant egy koesi felé. A talpig fekete asszonyt most nézhettem meg jobban. Valóságos junói természet. A gyászfekete ruha ifjúságát még kiáltóbbá tette. Valami nagy sérülést alig szenvedhetett, mert

minden figyelmét oda összpontosította, hogy uszályos ruhája ne legyen sáros. Csomóra szedte a bájos természetére bomló finom szövetet és misztikus világot engedett láthatni. Mondhatom, kellemetlenül megrázkódtam. Olyasmit éreztem, mint általában, mikor a kegyeletet látom megesufolva. A gyászfekete ruha alatt vérpíros ruha fodrai villogtak. És ez bántott! Csak nem lehet ezen asszonyon minden gyászfekete.

Időnként visszanezett az asszony. A haragot már régen feledte, csak arca volt felhevülve. És mosolygott ismeretlen lovagai felé. Még a kupéból is mosolygott. Mintha mondta volna:

— Hát nem mertek velem utazni? Pedig én veletek akarok.

Engem valami sajátságos, a tárcairó szimata vitt fel hozzá. Horgomra kerül az asszony — mondotta bennem egy titkos gondolat. Ez az asszony egy tárcia téma.

Felugrottam. S mire bent eligazodott a tengernépség, rendben voltunk mi is. Kétségtelenül: jelentékeny bolygó volt az asszony, mert tisztességes „udvart“ vonzott.

fáradván a gyomor az erejét haladó munkába, a bevett eledel legnagyobb részét emésztetlenül boesátja tovább, anélkül, hogy belőle a test a legkevesebb táplálékot nyerhette volna. Természetes, hogy e végett a fogakat is ápolni kell és tisztántartás által épségükben minél tovább megővni, hogy jelentékeny szolgálataikat teljesíthessék. A tiszta vízzel kiöblögetése a száznak minden étkezés után egyik főtényező a fogak épentartására.

A másik nem kevésbé lényeges dolog a táplálkozásnál az, hogy elegendő mennyiségű táplálékot vegyünk magunkhoz, föltéve, hogy szüksége van testünknek a kívánt arányban való táplálkozásra. Más részről azonban vigyázzunk, hogy többet ne együnk, mint amennyire szükségünk van. Ha másként tennénk, biztosak lehetünk benne, hogy kárát fogjuk vallani.

Az étvágyat nem a gyomor, hanem a vérnek létező állapota szabályozza. Midőn testünk működő tagjai az osztó-csatornákból oly jelentékeny mennyiséget vontak el, hogy ott érezhető hiány támad, ez az üresség éhség alakjában nyilvánul bennünk. Engedve a jelzés e nemének, eledel után látunk és eszünk. Azonban mi történik azalatt, míg eszünk? Kezdetben igen mohó étvágygyal vesszük magunkhoz az eledelt. Később, amint többet eszünk, az étvágy egyre fogy, s ha eledelünk egyszerű étkekből áll, étvágyunk azonnal eltűnik, mihelyt eleget ettünk; így aztán ugyanazok az ételek, melyeket előbb izleteseknek találtunk, kelletleneknek mutatkoznak és élvezetet nem nyújtanak rágásuk vagy lenyelésük alkalmával. Ha ekkor még folytatnók az evést, csakhamar mutatkoznak az undor. Végre ha a jelentkező undor dacára is tömnők gyomrunkat, ez az érzékeny testszerv fellázadna e zsarnokság ellen és kiadná mindazt, mivel megtömtük. Ezután időbe kerülne, míg a gyomor elfeledné a rajta elkövetett erőszakot s ennek az lenne eredménye, hogy a vér megmaradna előbbi szűkült állapotában, anélkül, hogy a gyomor éhség által képes volna ezt a hiányt jelezni.

Ha az eledel iránti természetes étvágyat kielégítjük s az ételeknek nem érezzük kívántató ízét és mégis kínálnak bennünket csásos

illatu és zamatu étkekkel, akkor mesterséges étvágy áll be a természetes helyett s addig eszünk, míg gyomrunkat túl nem terheljük. Mindezek a konyhai csások csak arra szolgálhatnak, hogy többet együnk, mint amennyi elég.

Azonban mi történik, ha akkor is eszünk, mikor már érezzük, hogy elég? Vagy az, hogy a talán eléggé munkaképes gyomor megbirkózik ezzel az erőltetett munkával is s ekkor az osztó-csatornák több vért kapnak, mint amennyire szükségük van s ekkor a testben, vagy gyuladások vagy másfajta betegségek származhatnak; vagy pedig ha a gyomor képtelen az erőszakolt munkára, akkor az emésztetlenül maradt eledel lerakodik a gyomorban és belekben, s belőle mindennemű mérges gázok és oly anyagok képződnek, melyek gyomor- és bélbajokat okoznak mindaddig, míg vagy a természet, vagy az orvos a testet meg nem szabadítja tőlük, ha ugyan még nem késő a segítség.

A közönséges élet-foglalkozás tekintetéből, úgy, mint egyéb fontos okokból általában el van ismerve, hogy az étkezésben bizonyos rendet és időt kell tartani. Háromszor enni napjában és pedig öt-hat órai időközökben, általában helyes szokásnak bizonyult, feltéve, hogy ezek az időközök minden emésztés után egy pár órai nyugalmat is engednek.

H i r e k.

Uj magyar nemes. Öfelsége a királyi Mann Jakab dr. királyi tanácsosnak, a szegedi bábaképző igazgató-tanárának és törvényes utódainak a szülészet és nőgyógyászat terén kifejtett eredményes működése elismerésül „Csonoplai“ előnévvel a magyar nemességet adományozta.

Kinevezés. Lapunk mult számában megemlékeztünk már arról, hogy a pénzügyminiszter Cipu János zombori pénzügyi titkárt és pénzügyigazgatóhelyettesét pénzügyi tanácsossá nevezte ki. — Mint értesülünk, a zombori kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség tisztikara nagyobb arányú társasvacsorán kíván kifejezést adni annak az osztatlan nagyrabecsülésnek és szeretetnek, melylyel Cipu János iránt, jeles képzettsége, nagy műveltsége és kiválóan jó szívével fogva viseltetik. A banketről annak idején hirdetéssel leszünk.

Popovits István jubileuma.

Ismételve megemlékeztünk már Popovits István adótárnok, a kulai kir. adóhivatal főnökének 40 éves szolgálati jubileumáról, valamint azon legfelsőbb kitüntetéséről, mely őt ezen alkalommal érte. Dr. Széchényi Tamás főszolgabíró a mult héten igen megleghangu fölhívást intézett a járási községek előjáróihoz, a vármegye területén levő adóhivatalokhoz, valamint Kula község összes társasköröihez, egyleteihez és egyházaihoz a ritka évforduló megünneplése tárgyában. Eszerint a jubiláns tiszteletére e hó 21-én a kaszinóban diszebed lesz, ezt megelőzőleg pedig déli 11 órakor a község háza tanácstermében Popp György kir. tanácsos, zombori pénzügyigazgató fel fogja mellére tűzni a koronás arany érdemkeresztet. A jubileumi ünnepségen a vármegye területén levő adóhivatalok, pénzügyi biztosságok csaknem mind képviseltetni fogják magukat; de a jubilánsnak volt tisztársai, a zombori pénzügyigazgatóság, valamint Kula közönsége is igen nagy számban fog az ünnepélyen részt venni.

Jurista bál. Február 10-ike, az előjelekből ítélve, ismét jelentős napja lesz az idei farsangnak. Ekkor tartja meg városunk jurista közönsége a fényes sikeréről eddig is híres jurista bált. A bál iránt meggyeserte igen nagy az érdeklődés s a rendezőség nagyszabású lelkes akciójából ítélve a jurista bál lesz ismét a farsang legfényesebb sikerü elite-mulatsága. A meghívók már e héten szét lesznek bocsájtva s akik arra igényt tartanak, de tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak eziránt a bálbizottság titkára dr. Kés-márky Bélához.

Női kereskedelmi tanfolyam

Zomborban. A Zombori Kereskedők Testülete legutóbb elhatározta, hogy női kereskedelmi tanfolyamot állít fel. E tanfolyam, amelyhez hasonló már sok nagyobb városokban (Szegeden, Ujvidéken stb.) van, folyó évi szeptember hóban nyílik meg abból a célból, hogy a kereskedelmi pályára mind nagyobb és nagyobb számban készülő nőknek a szükséges elméleti előképzettséget adja meg. A tanfolyam egy iskolai évig tart s a tanítást a felső kereskedelmi iskola tanárai látják el. A tandíj havi 12 korona. Tekintve azt, hogy a törvény szerint a tanfolyamba a növendékek csak korlátolt számban vehetők fel, tekintve továbbá azt, hogy különösen az első évben sok lesz a jelentkező, kívánatos, hogy a helybeliek felvétel iránt már most jelentkezzenek a tanfolyam igazgatójánál, Novákovits Izidor felső keresk. iskolai tanárnál. A felvétel a polgári iskola IV. osztályu bizonyítványa vagy pedig az előirt felvételi vizsga alapján történik. Ez előzetes h iradás

Vele átellenben egy ur cihelődött le. Az első dolga volt a monokliját kicsiszolni, aztán kezdett csak az ostromhoz. És ez az ostrom nagy hévvel indult. Mikor Pokrócz Mihály a jegyünket átlukasztotta, akkor már többszörösen és csintalanul kacagott az asszony.

Az igaz, hogy a szőke férfi értette is a módját!... Annyi tulzással, oly kacagatóan beszélt el a megszeppent henteslegény zavarát és ijedtségét, hogy a fiatal gyászruhás asszonynak könyeket csalt ki szép szemibe a kacagás. És ez ugy illett neki. Talán azért is kacagott ugy.

A második megállónál a szőke ur egyenként összesugott barátaival, amire azok kordialis megadással elpárologtak, mint a benzin. Hárman maradtunk. A feketeruhás asszony, a szőke ur és én. Okvetlenül ki akartam tartani, noha vasvilla szemekkel méregetett a szőke asszonybolondító, mintha váltig ezt mondta volna:

— Mit akarsz itt szerenesétlen? Nem tudod a teendődet, mamlasz?...

És én talán éppen ez orcátlan követelésre makacsodtam. Nem, nem! Akarom

tudni, mi lesz ebből, mire Budapestig jutunk? És mivel gondoltam, hogy így jobban célhoz jutok, fáradtan csuktam le pilláimat, mint egy kimerült, tűzkárt liquidáló ügynök.

Ez használt. A szőke ur azonnal elkezdte.

— Reszketve lesem régóta a pillanatot, hogy egyedül legyünk. És most egyedül vagyunk.

— Oh nem, nézze!

Bizonyosan reám mutatott a feketeruhás asszony.

— Ez az elfásult vigéc? Hisz ez ugy alszik, mint a bunda. Különben a legközelebb kitétetem innét. Engedje, hogy bemutassam magamat. Barlanghy Lajos vagyok.

— Megnevezem magamat én is?

— Kétségkivül.

— Nem uram! Inkább elmondok önnek egy szomorú történetet, az én történetemet.

— Csupa fül vagyok és erre egy gyöngéd csók cuppanása hangzott föl. Kissé fölnyitottam szememet. Akkor emelte fel a szőke ur fejét a szép asszony kezéről.

Az asszony pedig mosolygott lágyan, biztatóan.

— Nos hát én özvegy vagyok. Husz éves és özvegy. Férjemet három hete temettük el. Fájdalmat megyek felejteni. (Mosolyogva mondotta, én legalább ugy éreztem.)

— Szerette férjét?

— Hallgasson végig, aztán mondja, ha szerettem-e? Férjemet Márton Istvánnak hívták.

— Az ireghi Mártonokból?

— Azokból.

— Hisz azok mind a klinikán halnak meg!

— Ott. Férjem is ott halt meg. A tüdőbetegek osztályában. Családi körömben a nyarat töltötte csupán. Akkor is köhögött. Oh barátom, az én családi életem csupa tragédia. Szeretett ez az ember nagyon, odaadóan, örülten. De megcsalt! Mert előttem folyton az egészségeset játszotta. Pedig beteg volt. Esküvőnk előtt fél éjszaka a verandán ültünk együtt. Hűvös őszi szél fujt. Én fiatal, edzett lány voltam, föl se vettem. Ő sokszor összerázkódott, de mikor figyelmeztettem, hogy meghűti magát, ellenállt. Másnap esküdtünk. Völegényem arcán ekkor

után legközelebb bővebb tájékoztatást közlünk a tanfolyamról, mely régen érzett hiányt fog pótolni városunkban.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter a „pancsova—petrovoszellói h. é. vasut részvénytársaságnak“ a Pancsova (temesparti) állomásától kiinduló és az óbecse—titel—ujvidéki h. é. vasut Titel állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Dalestély. A zombori iparos dalárda folyó évi február hó 1-én a Vadászkiirt összes emeleti helyiségeiben tartja meg farsangi dal- és táncestélyét. Az előkészületek már javában folynak. Szántó Károly, a dalárda buzgó karmestere ez alkalomra újból 3 új eredeti darabbal lép a közönség elé. A rendezőség, élükön Tantner Ottó elnökkel, mindent elkövetnek, hogy az estély minél fényesebben sikerüljön. Az előjelekből ítélve, a dalestély egyike lesz a farsang legkedélyesebb mulatságainak. Az estélyre a következő meghívót adták ki: Idézés. A zombori iparos dalárdának folyó évi február hó 1-én a Vadászkiirt összes emeleti helyiségeiben megtartandó tárgyalására nagybecsű cím dal és tánc ügyben 2 koronától 5 koronáig terjedhető pénzbírság terhe mellett megidézettik. A tárgyalás sorozata a következő: 1. Népdalok. Irta Szentirmai E. Férfikar. 2. Egy higgadt ember. Monológ. Irta Szántó K. Előadja Kovalovszky István. 3. A fogorvosnál. Kettős. Irta Szántó K. Előadják: Krieg Károly és Bozsánszky János. 4. A táti meg a mámi. Férfikar. Irta Szentirmai E. 5. A fuvalás. Magándal. Irta Nagy K. Előadja Gruda Pál. 6. A licitáció. Irta Szántó K. Személyek: Végrehajtó — Dörfler Gyula. Kisbíró — Répits Ferenc. Egy ur — Hock János. Egy nő — Kovács János. Nép. Utána tánc világostáival vegyest. Belépődij személyenként 2 kor. Családjegyz 5 kor. A pártoló tagok tagsági jegyek első szelvényével váltanak jegyet. Jegyek előre válthatók Tantner Ottó cukrászdájában és az Iparoskörben. Kezdeté este 8 órakor. Zombor, 1906. január hó. Tisztelettel az Iparos Dalárda.

A Zombori Szabad Lyceum egyesület, melynek ez évi működésére már mult számunkban föl hívtuk a közönség figyelt,

vonult végig a halottsápadtság, amely nem hagyta el arcát többé soha. És az esküvő? Oh az rettenetes volt. A házasság esküje drákói! Drákói, barátom. Hogy soha, semminemű nyavalyájában el nem hagyom! Alig mondtam el ezt, ifju férjem ájultan esett le az oltár szőnyegére. Fejét megütötte az oltár sarkában. Az ütés kék helye még akkor is látszott, mikor kiterítettük...

A szöke fiatal feszelegni kezdett. Nagyon feszelegte ez a romantikus, hosszú história. De hát csak hadd panaszkodja ki magát az a fekete ruhás asszony...

— Azóta férjem nem épült föl soha. Három évig viseltem a hitvesi eskü marttyromságát. És ez a lassan haldokló férfi rémitő volt. Féltett. Kémekkel vétetett körül. Kinozott. Oh barátom, én végig szenvedtem a purgatóriumot itt a földön, vágyakkal, ifjan s reménytelenül. Ez az én történetem. Ugy-e bár szomorú történet?

— Megható történet. Én szánom önt asszonyom. De nem veszi-e észre, hogy a gondviselés hozott össze minket? Én érzem. Életemnek az a kötelesség jut, hogy elfeled-

mét, az alábbi változatos és érdekes programban jelzi általánosan előadásainak sorozatát. A fővárosi és helyi előadók díszes névsora biztos záloga annak, hogy az ide előadásokkal méltóképen folytatja eddigi előadós működését a közönség pártolására és hálijára érdemes közművelődési egyesületünk. A zombori Szabad Lyceum Egyesületnek évi programja. Az egyesület ez évben két kurzust tart. Az első kurzust a városháza dísztermében tartjuk, ahol 10—12 előadásban történeti, szépművészeti, nevelési és társadalombölcseleti tárgyak kerülnek megbeszélésre. Ezen előadások tartására felkértek: Geőcze Sarolta urnő, Krudý Gyula, Benedek Elek, Vikár Béla, Littke Aurél urak Budapestről, és Gozdsu Elek, Rác Soma, Megyesi Ferenc, dr. Kabos Márton, dr. Lallosevis János, dr. Pataj Sándor urak. Ebben a ciklusban zenei előadások is lesznek, melynek előadói között szerepelnek: Geyer Stefánia k. a. hegedűművész, Tripolszky Gyuláné Konyovits Ivánka urnő és a Csavojác János zenetanár ur vezetése alatt helybeli áldozatkész műkedvelő urakból álló vonós négyes társaság. Az egyes előadások napja hétről-hétre falragaszokon tétetik közre. — A második kurzus feladata lesz a kereskedelmi ismeretek terjesztése, mely célból ingyenes, mindenkinek hozzáférhető előadásokat tartatunk a) a kereskedelmi könyvtelből minden hétfőn és csütörtökön este 8—10 óráig. A 30 órára tervezett előadássorozatot tartja Novákovits Izidor kereskedelmi iskolai tanár ur, b) Előadások a kereskedelmi számtanból, tartja Krump Vilmos kereskedelmi iskolai tanár ur. Ezen előadások január 22-én este 8 órakor kezdődnek, a kereskedelmi iskolában tartatnak, ahol ugyanakkor történik a jelentkezők előjegyzése.

Réti Laura Zomborban. A budapesti népszínháznak s a debreceni színháznak híres primadonnája, Réti Laura, még e hó folyamán Zomborban hangversenyt fog adni. E ritka műélvezetre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

Eljegyzés. Dr. Trischler Aladár eljegyezte Korény Vilma kisasszonyt, Korény Béla nagybirtokos leányát Hódságon. Gratulálunk!

tessem szenvedéseit. Ne tartson vakmerőnek asszonyom, mert szívem együtt zakatol a vonatkerekekkel és ellentállni nem tudok neki. Én kegyedet sze...

... E pereben nagyot ásitva, szétterjesztettem lábaimat. Szemeimet bambán meresztettem társaimra, mint aki hirtelen almából ébred föl.

Az idyllből kizavart ifju pár boszankodott. Szerencsére nagyot süvített a vonat. A kalauzt megvesztegettem és más hely híján egy harmadik osztályban helyezkedtem el. Ezeknek a históriájára nem vagyok kíváncsi többé!

Két nap mulva a Dunaparton láttam a vasuti ismerősöket. A gyászruhás asszony sugár termetére már akkor világos selyem empire ruha simult, — bizalmasan sétált a szöke fatallal karöltve. Az asszonyka boldogan nevetett és azt vitatta, hogy legjobb lesz a konvencionális nászutat megtenni Olaszországba a Baedeker szerint...

A Szabad Lyceum köréből.

Amint értesülünk a folyó hó 21-én, most vasárnap megtartandó első Szabad Lyceumi estély igen érdekesnek ígérkezik, mert eltekintve attól, hogy ezen estélyen helybeli zenekedvelőink kamara-zeneelőadásaiban lesz alkalmunk gyönyörködni, érdekessé teszi azon körülmény is, hogy egy jeles fővárosi novellaíró Krudý Gyula fog igen érdekfeszítő felolvasást tartani. Amint olvasóközönségünk minden bizonnal már tudja, Krudý Gyula, mint novellista, regény- és tárcaíró, egyike azon fiatal íróknak, akiknek immár irodalmunkban elismert nevük van. A novella-irodalomnak egyik legjelesebb képviselője Krudý Gyula, aki ezuttal közönségünknek egy csokor bájos, frissen kötött novelláját fogja vasárnap bemutatni, azokat, amelyek eddig nyilvánosságra nem kerültek. Az estély zenei részében közreműködnek Csavojác János zenetanár vezetése mellett jól ismert zenekedvelőink Krudý Géza, dr. Németh Arthur és Kárpáthy Sándor, akik a következő vonós négyeseket fogják előadni. Haydn op. 74. Allegro, Largo, Menuetto és Allegro con Brio. Mendelssohn op. 44. Andante expressivo és Presto con Brio.

Esztendőnként három karácsony. Van népdalunk, amelynek első sora azt mondja, hogy „egyszer esik esztendőben karácsony“. Hát a népdal egyszerűen téved, nem egyszer, hanem háromszor esik minden esztendőben karácsony. Az egyik a római katolikus és a protestáns egyházé s ez december 25-ére esik; a másik a gör. kel., az orosz karácsony, amely január 7-én van; és a harmadik az örmény egyház karácsonya, amely január 18-ára esik.

Sok az ügyvéd. A most érkezett kimutatás szerint Bács megyében jelenleg 270 gyakorló ügyvéd van. Ebből Szabadkára 59, Zomborra 50, Ujvidékre 39, Bajára 23, Zentára 14 esik. A községek közül legtöbb van Óbecsén: 15.

Milyen idő lesz 1906-ban?

Sirius a mostanában feltűnt időjós, az 1906. évre közzétette jóslatait. Eszerint, ha ugyan a jóslat beválik, január havas, ködös, február hideg és szeles lesz, áprilisban pedig kellemtelen szeles időt kapunk, májusban zivataros, júniusban a rendes Medárd napi esőzés elmarad és júliusra meleget és nagy károkat okozó jégesők ígérkeznek. E hó 13. és 16-ik napjain csapadékos zivataros idők lesznek. Augusztus bőséges esőzéssel hozza rendbe a termést, szeptember első fele szépen kinálkozik, másik felében azonban már viharos szelek, köd és gyöngye fagyok jönnek felváltva. Október és november csapadékos, ködös időt, sűrű esőzéseket ígér. December hava csapadékkal kezdődik, eső, köd, viharos szél és hó fog a hátralevő részén váltakozni. Ez évben gyakori földrengések fognak bekövetkezni. Így aztán elmondhatjuk a nótával: „Nyáron nagyon meleg van, télen nagyon hideg van; mindig esik az eső, soha sincsen jó idő“.

A zombori szabad Lyceum egyesület vasárnap, 1906. január hó 21-én délután 5 órakor a városháza dísztermében zeneelőadást rendez. Műsor: I. Haydn op. 74. 1. Allegro. 2. Largo assai. 3. Menuetto. 4. Allegro con brio. II. Mendelssohn F. op. 44. 1. Andante expressivo. 2. Presto con brio. Előadják: I. hegedű Csavojác János, II. hegedű Kárpáthy Sándor, mély hegedű Krudý Géza, gordonkán dr. Németh Artur. Az I. és II. sz. között Krudý Gyula fővárosi író tart felolvasást. Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jegyek nem adatnak ki.

A jurista bál rendezése 19-én, pénteken d. u. 5 órakor a Csitaonca vendéglő külön helyiségében értekezletet tart, melyre a rendezőség tagjai ez uton hivatnak meg.

Névmagyarosítás. Singer Lili zentai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Sugár“-ra változtatta.

Hengen István kir. albiró, saját, valamint kiskorú fia, István Oszkár óbecsei lakosok családi nevének „Hetényi“-re kért átváltoztatását, a belügyminiszter megengedte.

A szegény gyermekek felruházásához utólag adakoztak: Vértesi Károlyné 6 és Szemző Istvánné 10 koronát. A helybeli „Korona“ gőzmalom pedig karácsony előtt 120 kgr. finom lisztet küldött a zombori jótékony magyar nőegylet elnökéhez, mely lisztmennyiség az egylet szegényei közt osztatott ki. Fogadják ezért a jószívű adakozók úgy a szegények, mint a nőegylet hálás köszönetét. Id. Mihályi Jánosné, nőegyleti elnök.

Humoros zenedarabok. Szántó Károly zombori elemi iskolai tanító, mint már lapunkban több ízben közöltük, a farsangi dalestélyekre egy sorozat humoros zenedarabot adott ki. Dalárdáink leginkább tudják, hogy milyen óriási nehézségbe ütközik az, míg a farsangi dalestélyekre szükséges humoros dalokat megválogatják. Sajnos, hogy zeneirodalmunk e téren oly szegény és rendszerint németből kell átfordítani a humoros dalokat, amelyek bizony nagyon szegények magyar nyelvre átültetve. Ajánljuk megyei dalárdáinknak, hogyha közönségüknek egy-két kellemes órát óhajtanak szerezni, rendeljék meg a fiatal szerző művét. A mű ára 15 korona.

Meghívó. Felkérem a zomborvidéki rabsegélyző egylet tagjait, hogy az 1906. évi január 28-án d. e. 10 órakor a kir. törvényszék polgári tanácstermében tartandó közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: az 1905. évi működés átvizsgálása. — Egyleti titkár.

Jóváhagyott szabályrendelet. A kereskedelemügyi miniszter Bácsszenttamás községnek a házaló kereskedés eltűnéséről alkotott szabályrendeletét jóváhagyta.

Táncvigalom. A bezdáni általános ipartestület 1906. évi január hó 27-én Bezdánban, a „Frank“-féle vendéglő összes termeiben a saját házalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Beléptidij személyenként 1 korona 20 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor.

Maróczy Géza Amerikában. Maróczy Géza, a hírneves sakkmester a jövő hónapban Amerikába utazik, ahol a világbajnokságot fog versenyezni Lasker Emanuel dr. híres sakkmesterrel, aki egyike legkitűnőbb ellenfeleinek. A két mester már megállapodott a meceses föltételeiben. A verseny Newyorkban lesz, ahol rendkívüli az érdeklődés játékok iránt. Maróczy Amerikában egy nemzetközi versenyen is résztvesz.

A kivándorlók figyelmébe. Illetékes helyről figyelmeztetik a Délafrikába kivándorolni szándékozókat, hogy Transzvál és Oranje államok újabb elhatározták, hogy az irni és olvasni nem tudóknak az oda való bevándorlást nem engedik meg.

Portómentesség a kamarai illetékek szállításához. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a községek az általuk beszédett kereskedelmi és iparkamarai illetéket portómentesen szállíthassák be a m. kir. adóhivatalhoz.

Öngyilkossági kísérlet. Malesics István újvidéki 18 éves kereskedősegéd 100 kor. vett fel a múlt héten anyja takarékpénztári könyvére és a pénzzel egy varróleány társaságában mulatni ment. Az anya rájövén fia cselekedetére, az est folyamán keresésére indult és az egyik szállóban meg is találta. Kérdőre vonta tette miatt, mire Malesics az udvarra futott és mellbe lötte magát. A súlyosan sérült fiatal embert, kinek életbenmaradásához nincs remény, a városi kórházba szállították.

Gyilkosság a tánchelyen. Blaskovics Antal bácsszentiváni lakos három évi katonai szolgálata után, melynek keserves napjait ő is megtette, hazajött szabadságra. Blaskovics derekasan megállotta helyét mint katona is és káplári rangot kapott. De talán, ha kapitányi rangot kínáltak volna neki, még akkor sem szolgált volna szívesen a ráadást. A szíve választotta várta odahaza, akit már a napokban szándékozott feleségül venni. Hazaérkezésének öröme Blaskovics folyó hó 8-án a Schönberg-fele korezmába ment meginni szabadulására az áldomást. Vidám beszélgetés közt iddógált s katonai élményeit beszélte el társainak. A mulatást azonban csakhamar megzavarta egy híres verekedőnek, Remlinger Istvánnak az érkezése. A legények, közöttük Blaskovics is, táncra perdteltek. Tánc közben a kiszolgált katona véletlenül meglökte Remlingert, aki ezért őt areulütötte.

— No megállj! — mondotta a végig sértett Blaskovics. De még mielőtt ellenfeléhez férhetett volna, ez másodszor is areulütötte. Erre már a korezmáros is közbelépett, s a verekedőt eltaszította, Blaskovicsot pedig esillapította. Utóbbi szó nélkül kiment a korezmából. Alig ért ki az ajtón, utána rontott Remlinger s kést rántva, azt markolatig szurta a szerencsétlen Blaskovics szívébe, aki egyetlen jajszó nélkül rogyott össze. A szerencsétlen legényt a község óriási részvéte mellett helyezték örök nyugalomra. Az elvetemült gyilkost pedig nyomban letartóztatták két Wiegert és Miritsch nevű legénnyel együtt, kiket azzal gyanúsítanak, hogy felbujtották a gyilkosságra a különben is vad, erőszakos természetű Remlinger Istvánt. Folyó hó 8-án erős csendőrségi fedezet mellett adták át a helybeli ügyészségnek, ahol méltó büntetés vár rájuk.

Elfogott gyilkos. Két hónappal ezelőtt Jánoshalmán rémes gyilkosság történt. Egy elvetemült ember orozva megtámadott egy öreg parasztagdát és mielőtt az még védekezhetett volna, leszurta. Molnár János, ki a gyilkosságot elkövette, megszökött Jánoshalmáról és nyoma veszett. A bajai csendőrség a héten kinyomozta, hogy a gyilkos Baján udvaros egy korezmában. Vasárnap este hat csendőr rajta ütött a korezmán, ahol a gyilkos álnév alatt, idegen munkakönyvvel szolgált és letartóztatta. Molnárt átadták a bíróságnak, honnét átkísérték a szabadkai kir. ügyészséghez.

A férjét lötte le. Márton Ágoston újvidéki pékmester és neje örökös viszálykodásban eltek egymással. A múlt héten ismét összecsörtököltek, miközben Márton tetleg támadt nejeire. Az asszony sem maradt azonban adós, előrántotta szoknyája zsebében elrejtett revolverét és háromszor férjére süttötte; a lövések egyike talált is és a golyó Márton nyakába fúródott. A súlyosan sérült embert lakásán ápolják s az asszony ellen a büntető eljárást megindították.

Állami altisztek és szolgák mozgalma. Az állami altisztek és szolgák országos bizottsága a kormányhoz és a képviselőházhoz memorandumot nyújtott be, amely a fizetés rendszeres megállapítását, kedvezőbb előlépést, a nyugdíjtörvény módosítását és az államszolgálati pragmatikát sürgeti. Az emlékirathoz a bizottság az államszolgálati pragmatika kész tervezetét, valamint az állami fegyházak, börtönök és fogházak őrszemélyzetének szolgálati viszonyaira vonatkozó előterjesztéseket mellékelte.

Tolvaj lett, hogy meghalhaszon. Bereczki János ómoravicaai illetőségű 26 éves szállodai szolga, aki Szabadkán a „Bárány“ szállodában volt alkalmazva, a napokban este a zombori-uton öngyilkossági szándékból két golyót röpített magába. Az

egyik golyó az oldalába, a másik pedig a mellébe fúródott. A súlyosan sérült embert a mentők ápolás végett a kórházba szállították. Állapota, minthogy a golyó a tüdőt is megsértette, válságos. A szerencsétlen ember egy levelet hagyott hátra, melyben végzetes elhatározása okául szerelmi bánatot emleget. A rendőrség az öngyilkosságból kifolyólag bünyügyi eljárást indított meg, mert az öngyilkosjelölt bérszolga a revolvert, melylyel tettét elkövette, egyik szállodai vendég szobájából lopta el.

Vesztett kutya tévedt be Bulkeszire a minap s megharapta Franck Miklós kutyáját, veszedelemre nem is gondoltak. Január 15-én este azonban Franck Miklósnak 10 éves fia játszás közben kiszaladt a házból s a már dühös, de azelőtt igen szelíd kutya a gyermekre ugrott s a felső ajkát teljesen szét harapta. A beteg gyermeket most a Pasteur-intézetbe szállítják. A faluba tévedt kutya bizonyára több kutyát is megmart, azért a megfigyelések folynak.

Gyermekgyilkos cseléd. Barna Viktor a neve annak az emberi érzületéből kivetkőzött leánynak, akit a szabadkai rendőrség gyermekgyilkosság büntette miatt tartóztatott le. A bűnös anya egy szabadkai családnál volt szolgálatban s hogy szegényét elrejttesse, e hó 11-én született gyermekét szolgálatadójának házában egy félreeső helyre dobta s hogy förtelmes tettének nyomára ne jöhessenek, a kis magzatot egy ruddal a mocsokba nyomkodta. A rendőrség azonban felfedezte a gyalázatos tettet s a lelketlen anyát letartóztatta.

Az iparosképzés. A kormány már régebben foglalkozik az iparosképzés általános, állami rendezésével, illetőleg rendszeresítésével. A kereskedelmi miniszteriumban most gyűjtik erre vonatkozólag a szükséges adatokat, hogy ezek alapján törvénytervezetet készítsenek. A kereskedelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz egy leiratot küldött, mely az iparosképzés tervszerű szervezése és fejlesztése céljából iparoktatási célokra 1902—1905. években fordított költségekről kér kimutatást. A miniszterium tudni akarja, hogy mennyit áldoztak eddig és mennyi a szükséglet a fontos célra, hogy az orvoslás, illetőleg a hiány pótlásának a módjait megállapíthassa.

Választás. Az újvidéki magyar kaszinó folyó hó 15-én megtartott évi rendes közgyűlése alkalmából elnökké Rehák Ferenc táblabíróvá választotta meg.

Eljegyzés. Grün Márton szegedi iparos eljegyezte Hirth József szabadkai bérlő-ségi hivatalnok leányát, Helenát.

Szegényházi ápoló szökése. Krizsák Antal szabadkai szegényházi ápoló a napokban megszökött és magával vitte a város tulajdonát képező 24 korona 80 fillér értékű ruházatát. A rendőrség a szökevény ápolót keresi.

Ahol nincs kutya. Torzsán, mint levelezőnk írja, a hatóság az összes kutyák és macskák kiirtását elrendelte, amivel egyszerre elejét vette a vesztség terjedésének. A lakosságot ez a praktikus intézkedés teljesen megnyugtatta.

A bor és a bicska. A bácskai igazságszolgáltatásnak bünyügyi közzött már mindennapos e két fogalom szereplése. A Szabadkán lefolyt bünyügyek egyikének felei is az ittasságból eredő bicskázás miatt kerültek a bíróság elé. Moholon egy korezmahelyiségből kijövet, Hunicska Nagy István és Hegedűs István szurkálták össze Hajnal Illést. A bíróság mindkét vádlott bűnösségét megállapítva, Hunicskát nyolc hónapi, Hegedűst pedig hat hónapi börtönre ítélte.

Utonállás. Néhány nap előtt Lenhard Ádám verbászi gazdaembert este az utcán megtámadta két utonálló és elvették tőle 270 korona készpénzét. A csendőrség széleskörű intézkedéseket tett az utonállók kézrekerítése érdekében.

Öngyilkos nő. Magyarkanizsáról írják: Néhány nap előtt Törökkanizsán egy feloszlásnak indult hullát fogtak ki a Tiszából. A hulla kilétét csak most állapították meg és

abban Takács Mihály hódmezővásárhelyi gőzmalomtulajdonos nevére ismertek, aki még a múlt hónapban eltűnt hazulról és hátrahagyott levelében öngyilkosságát emlegetett.

Uj közlekedésügyi hatóság.

A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben tudomásul hozza, hogy a vasuti és hajózási főfelügyelőséget, amely eddig a kereskedelemügyi miniszterium egyik szakosztálya volt, megszüntette. Ahelyett a viszonyoknak megfelelően ugyanily címen egy önálló hatóságot léptetett életbe, amelynek ügyköre a megállapított miniszteri szabályrendelet szerint sokkal szélesebb körű, mint az eddigi miniszteri szakosztálynak. Az új közlekedésügyi hatóság már meg is kezdte működését. A miniszter erről azzal értesítette a hatóságokat, hogy az összes hivatalos aktákat ezentúl az új hatósághoz továbbítsák.

Utazók mindig foglalkoznak a fontos kérdéssel, hogy vasuti szerencsétlenség alkalmával melyik a legbiztosabb hely a vonaton. Egy mérnök statisztikai adatok alapján kimutatta, hogy az utolsó kocsis középű szakasza a legkevésbé van kitéve katasztrófának.

Hungária-fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben) mindennap reggeli 6 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll. Urak részére mindennap délig, kedden csak délelőtt 9 óráig, kedden és szombaton délután; — hölgyek részére hétfő, szerda és péntek délután, valamint kedden d. e. 10 órától délig; diákok részére kedden délután. Gőzfürdőjegy 1 kor., kádfürdőjegy 1 kor. 20 fillér, diákjegy 40 fillér, mely utóbbi csakis kedden délután vehető igénybe. Telefon a fürdőben.

„Antidol“ a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen, a szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint be-
lélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az „Antidol“-t? amely nagyszerű hatásáért aranyéremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Zomborban: Tárczay István és Temesváry József gyógyszerárjaiban. 20—9

Művészet — Irodalom.

Bács-Bodrog vármegyei történelmi és földrajzi Helynévtár

című munkájának III. és IV. kötetére előfizetési felhívást bocsátott ki Iványi István. Ezen munka a vármegyének régi és mostani összes helységeinek, pusztáinak, földrészeinek, halmáinak, erdeinek, vizeinek stbi történelmi és földrajzi multjának felderítésével foglalkozik, melyeknél a legujabb helynévváltozások is tekintetbe vannak véve. Ezért, egy bíráló szavai szerint: „minden községnek, népkönyvtárnak, kaszinónak, iskolának meg kell szereznie, a vármegye minden művelt fiának meg kellene ismernie e munkát.“ Azon kedvező és örvendő fogadtatás, melyben a szakbírálók ezen munka első két kötetét részesítették, buzdított a munka folytatására és reményt ad arra, hogy a vármegye közönsége a jelen köteteket is szívesen fogadja s megrendeléseivel a munka megjelenését lehetővé teszi. Egy-egy kötet (még a tavasz folyamán) 10 ivnyi terjedelemben fog megjelenni. A két kötet ára 2 frt. Az egyes kötetek tartalmilag egymástól függetlenek, de az első két kötetből is kaphatók még példányok a szerzőnél. A gyűjtők 6 példány után a betédket ingyen kapják. Az előfizetési íveket és a pénzeket kérem legkésőbb 1906. január 20-ig hozzám címezni, hogy a kiállítandó példányok száma iránt intézkedhessem. Szabadka, 1905. december hó. (Bem-utca 140.) Tisztelettel Iványi István, nyug. gimn. tanár.

A csetepátés feleségeket Xantippének nevezzük még ma is, pedig ez a házastárs asszonyka a híres görög bölcsek, Szokratesznek a felesége 2400 év előtt élt. Róla és férjéről érdekesen ír az Endrei Zalán-féle „A Világ Történelme“ e heti száma. Aki ezt az érdekes, népszerű előadásu munkát meg akarja ismerni, kérjen mutatványszámot, melyet bérmentve és ingyen küld meg „A Világ Történelme“ kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Közgazdaság.

A házi kert gyümölcsfái.

Házi kertnek nevezzük azt a helyet vagy területet, amely rendszerint a ház körül vagy annak közelében terül el és amelyben nemcsak virágokat, de hasznos zöldséget és gyümölcsöt termesztünk. Az ilyen házi kert legtöbbnyire a gazdálkodók házai körül vagy közelében található fel, néha jó, de legtöbbnyire elhagyatott, gondozatlan állapotban.

Már nagy hiba mindjárt az, hogy legtöbb házi kert nincs rendesen bekerítve még eleven sövényvel sem, s azon módjára járhat bele mindenféle lábas jószág, no meg télen a nyul, amely leginkább a gyümölcsfák derekát szokta megdézsmálni késői bosszuságára a gazdának, aki rendszerint csak akkor gondol a kertjével, ha a gyümölcszedés ideje elérkezik, vagy amikor tűzifa híján a csonkázás mesterségét gyakorolja a gyümölcsfákon.

Pedig hát a gyümölcsfa az, ami a házi kertnek a legértékesebb növénye s ami épen a legnagyobb kiméletet kívánja; mert nincs hálásabb termény a gyümölcsfánál, ha a kellő kiméletben s gondozásban részesül.

Nagy hiba az is, hogy legtöbb házi kertben, minden rend nélkül, össze-vissza vannak ültetve sűrűn, erdő módjára a cifrább-nál cifrább nevű gyümölcsfélék, tekintet nélkül arra, hogy vajjon ez vagy az a gyümölcsfaj egyezik-e az éghajlattal és talajjal.

A gyümölcsfák sűrű ültetésének hátránya az, hogy a talaj idő előtt kimerül; mert a sok fa között még a talajmunkát sem lehet rendesen elvégezni. Nem kell elfelejteni azt sem, hogy a sűrűn ültetett gyümölcsös ritkán hoz jó termést, mert nagy az árnyék, nem fejlődhetnek a termőruygek s a netalán meglévő gyümölcs is nehezen, rosszul fejlődik, szintelen, iztelen marad, mivel sem levegő, sem pedig napvilágosság kellő mértékben nem juthat hozzá.

Hátrányára van a gyümölcsösnek az is, ha közvetlen közelében magas fasorok vannak, mert ilyenkor a gyümölcsfák mind görbén növekednek, nem fejlődhetnek tökéletes alakban és formában, hamarabb fergesednek, hamarabb vesztik el ellentálló képességüket minden betegség ellen, mint azok, amelyek nyílt fekvésű házi kertben vannak ültetve.

Házi kert gyümölcsfáit tehát ritkán kell ültetni s úgy, hogy alattuk még mindig elég hely legyen házi szükségletre zöldséget termelni, minthogy pedig a zöldségtermelés jó talajmunkát s trágyázást kíván, egyetemben evvel a munkával párhuzamosan a gyümölcsfák talaja is megművelhető.

Végül megemlítendő egyrészt az is, hogy házi kertben csakis közepmagas törzsű gyümölcsfát ajánlatos ültetni, minek az az előnye, hogy a fát minden tekintetben jobban lehet kezelni, másrészt ne azt nézzük a gyümölcsfák megrendelésénél, hogy melyek az újdonságok, az óriások, a „non plus ultrák“, az „unübertrefflich“, hanem azt, hogy van-

császárkörte, Török Bálint alma stb. mert tessék elhinni, a régi, jó, meghonosodott vagy honi fajok, ha nem is szől mellettük a dob, meg a sip, még mindig a legtöbbet érnek.

Most, így télviz idején, talán jobban ráérünk az imént elmondottakat fontolóra venni s a lehetőséghez képest alkalmazkodni hozzá akkor, amikor a házi kert berendezését tavaszkor foganatosítani akarjuk.

Csérer Gyula.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában nagy behozatal és csekély kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.30—2.90, muhar 3.20, alomszalma 1.50, zsupszalma 1.75, szecska 2.00 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 7.35—7.50, tengeri 7.00, rozs 6.90, árpa 7.00 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenetek.

H. K. Küldeményén jól mulattunk, de nem tehetjük közzé, mert még indirekt uton sem akarunk senkit sérteni.

K. P. Baja. Sajnos, hogy zencirodalmunk e téren oly szegény. Egy sorozatot adott ki, amelyek önök által könnyen előadhatók. Forduljanak a szerzőhöz, szívesen megküldi. Sz. K. Zomhor, elemi iskola. (15 korona.)

HIRDETÉSEK.

880. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróóság 1905. évi V. 1464/2. számú végzése következtében dr. Bruck Jenő zombori lakos ügyvéd által képviselt Schwartz Lajos ósziváci lakos javára Vlaskalits Vajkó és társai bajsai lakosok ellen 2700 kor. és járulékaik erejéig 1905. évi november hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 6000 koronára becsült következő ingóságok, u m.: két cséplőgép nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróóság 1905. évi V. 1464/2. számú végzése folytán 2700 korona tőkekövetelés, ennek 1905. október hó 2. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 157 korona 97 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ószivácon adósok lakásán leendő eszközzésére 1906. évi január hó 31-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzűzetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. évi január hó 15. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

782. szám

1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1905. évi 493/3 számú végzése következtében dr. Csécsel Lajos József ügyvéd által képviselt Szauer Jakab kerényi lakos javára Pekánovits Antal zombori lakos ellen 450 kor. és járuléka erejéig 1905. évi április hó 14. én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 695 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: barnára festett vastengelyű kocsi, ló és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1905. évi V. 494/3. sz. végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi december hó 12. ik napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 164 korona 10 fillérben bíróságilag már megállapított költségek erejéig zombori szállási lakos adós lakásán leendő eszközésére 1906. évi január hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a veenni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Zomborban, 1906. évi január hó 8. án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Kitűnő minőségű 128 liter barack, 120 liter szilva és 158 liter törköly, átlag 22 fokos **pálinka** nagyban eladó **Baján Eckert Ferenc** rész- műves mesternél, főutca 51. sz. a. 3-2

876. szám.

1905.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Tataháza község alulírott előjárósága a község utcáinak és tereinek az 1191/közgy. 1904. számú vármegyei szabályrendelet értelmében eszközrendő szabályozása céljából teljesítendő mérnöki munkálatokra pályázatot hirdet és felhívja mindazon okleveles mérnököket, kik ezen munkálatokat elvállalni szándékoznak, hogy erre vonatkozó írásbeli ajánlataikat a község előjáróságánál **f. évi január hó 25-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A község a munkálathoz sem természetbeni munkaerőt, sem karókat nem szándékozik adni.

Tataházán, 1906. január hó 12-én.

Nagel Gyula, **Pásztor György,**
jegyző. 2-2 biró.

Meghívó.

A „Bulkeszi Népbank részvénytársaság” részvényesei a **folyó évi február hó 10-én délután 1 órakor** saját helyiségében megtartandó

XXI. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívainak.

Napirend:

1. Egy elnök és két jegyzőkönyv hitelesítőnek megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése s a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereségnek hováfordítására való határozathozatal.

Bulkeszin, 1906. január hó 12-én.

Az igazgatóság.**Szőlőbirtokosok figyelmébe.**

Ajánljuk igen szép egyenes és vastag hasított **tölgyfa-szőlőkaróinkat** 5 és 6 láb hosszban minden mennyiségben és a legolcsóbb árak mellett.

Ugyszintén **sürgönyoszlópainkat** 7 és 8 méter hosszúságban komlótermelés és más célokra.

Ernst János és Roth

10-4 fanagykereskedők Ujvidéken.

Hirdetmény.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet **folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor** saját helyiségében

rendes közgyűlést tart,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlés tartamára elnök választása.
2. Igazgatósági jelentés a múlt forgalmi évről.
3. Számadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és jóváhagyása.
4. Igazgató, aligazgató, igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság felmentése.
5. A XXI. ciklus törzsbetétjeinek mikénti kifizetése és a nyeresemény felosztása.
6. A XXVI. ciklus megalakítása.
7. A kilépett igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság megválasztása. (Alapsz. 42. §.)
8. A felszerelések megbecsülésére kiküldendő 5-ös bizottság választása.
9. Dekker Pál és Topics Zoltán tartozásának a tartalékalaphoz leendő leírása.
10. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, mivel a később érkezők figyelembe véve nem lesznek.

Az 1. és 5. alatti pontokhoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, míg a 8., 9. és 10. pontban foglaltakhoz az új ciklus tagjai is befolyhatnak.

Egyben az igazgatóság közhírré teszi, hogy a XXI. ciklus 1905. évi december hó 31-én felosztott és annak kifizetése február hó 7-én veendő kezdetét.

Ennélfogva a keresk. t. 249. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felhívotnak mindazok, kiknek ezen és az előző években felosztott ciklusokból bármi igényeik vannak, követeléseiket 1906. évi december hó 31-ig érvényesítsék, mert annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 29. §-a értelmében elévülnek.

A mérleg kimutatása az egy- let helyiségében megtekinthető.

Zomborban, 1906. évi január hó 11-én.
Scherer Rezső, **Bittermann Nándor,**
jegyző. 3-3 igazgató.

Ritka alkalmi vétel!**Villanyos csillár kiállítás.**

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50-37

Bámulatos olcsón!

KIADÓ LAKÁS.

Apatini-ut 37. számú
sarokház 5 szoba és
mellékhelyiségeivel
folyó évi május hó
1-től kiadó.

BŐVEBBET
SCHLACHTER JÓZSEF
10-5 tulajdonosnál.

9. szám.
bv. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. e. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági kir. járásbíróóság 1905. Sp. II. 278/2 számú végzése által dr. Thurszky Zsiga zombori ügyvéd által képviselt özv. Vlozsák Józsefné szül. Kubasek Mária bobrói lakos javára ifj. Kubasek József hódásági lakos ellen 8000 kor. tőke, ennek 1889. évi november hó 14. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 221 korona 50 fillér perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 3655 koronára becsült különféle rőfös áruk stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 277/5. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódáságon Hausz István féle házban leendő eszközzésére 1906. évi január hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. e. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. e. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódáságon, 1906. évi január hó 11-én.

Váczy Janos,
kir. bir. végrehajtó.

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb!
Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!
Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökeres

Delaware vessző eladás.

Szigyártó és Takáts

szőlőteleptulajdonosok. * - 15

Telep: Alsó-Szeged. Központi iroda: Felső-Szeged.
Somogy megye.

4645. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Csurog községben üresedésben levő és évi 1000 korona fizetéssel egybekötött irnok-iktatói állásra pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1906. évi január hó 31-éig bezárólag nyújtsák be.

Zsablyán, 1906. január hó 12-én.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

2-2

A Pesti Hazai Első
Takarékpénztár-Egyesület
által kibocsátandó sorsjegyekre
előjegyzéseket az eredeti ár
és feltételek mellett máris el-
fogad
KUNETZ MÓR,
bank- és váltó-üzlete SZABADKÁN,
osztálysorsjegy felárúsító. * - 4
Teljesen költség nélkül felvilá-
gosítással szívesen szolgálók.

Schvarcz József és Társa

gép- és szerszám-raktár, gépszijgyár, műszaki iroda,

BUDAPEST, Váci-körút 26/a.

Elsőrendű minőségben és legolcsóbban szállít eredeti gipsz- és sulypátmentes USZÓ kocsikecsőt, gépolajat, hengerolajat, sűrített gépkenőcsöt, telítő- és fertőtlenítő-szereket, pép fedéllemezt, saját gyártmányu színbőr-szijakat, tömitő anyagokat, szab. LATZKÓ-SCHVARCZ tűzrostélyt, HOYT csapágyfemet, szab. BROWN patkóacélakat, szab. árkos patkót kötélbetéttel, kékkövet, ojtószalagot, szénkéngzőt, gazdasági gépeket, prések et, burgonya-osztályozó és tisztító-gépet, burgonya-arató-gépet, amerikai tengeri-arató-ültető fosztó- és szár-
apritó-gépeket, amerikai lakatokat stb

52-9

Egy teljesen jókarban levő
FEDELES HINTÓ
eladó.
Bővebbet a kiadóhivatásban.

A G R A R I A
KÉRJEN
MINDEN
GAZDA
az
AGRARIA-tól
ÁRJEYZÉKET
gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.
Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
Levélcím:
AGRARIA
Budapest, Váci-ut 2. 52-4
A G R A R I A

11. szám

II. 1906.

Kihirdetés.

Az őrzállási anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Feszler Márton, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) földművelési napszámos, lakóhelye őrzállás, Bjelina (Bosznia), születési helye őrzállás, ideje 1881. évi szeptember hó 27-ik napja s aki Feszler János és neje szül. Merkler Mária őrzállási lakosok törvényes fia.

2. Eberhardt Franciska, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye őrzállás, születési helye őrzállás, ideje 1889. évi október hó 9-ik napja s aki Eberhardt Pál és neje néhai Wolfarth Anna őrzállási lakosok törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, a kiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentse be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: őrzálláson és a „Bácska” című lapban.

Kelt őrzálláson, 1906. január 16-ik napján.

Antunits József,
anyakönyvvezető-helyettes.

10. szám.

II. 1906.

KIHIRDETÉS.

Az őrzállási anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Drlyacsin Lyubomir, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) földművelési napszámos, lakóhelye őrzállás, születési helye őrzállás, ideje 1879. évi november hó 3-ik napja s aki Drlyacsin Kuzman és neje szül. Tanurzits Pelágia őrzállási lakosok törvényes fia.

2. Pavosevits Ágnes, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye őrzállás, Dálja (Slavonia), születési helye Dálja, ideje 1886. évi április hó 11-ik napja s aki Pavosevits Kázmér és neje szül. Bartolovits Ruzsa dájai szülők törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentse be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: őrzálláson és a „Bácska” című lapban.

Kelt őrzálláson, 1906. január 16-ik napján.

Antunits József,
anyakönyvvezető-helyettes.

9. szám.

II. 1906.

Kihirdetés.

Az őrzállási anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető helyettese kihirdeti, hogy:

1. Rosmanitz Péter, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása róm. kath., állása (foglalkozása) földművelési napszámos, lakóhelye őrzállás, Bjelina (Bosznia), születési helye őrzállás, ideje 1881. évi március hó 26-ik napja s aki Rosmanitz Pál és neje néhai Schwemlein Magdolna őrzállási lakosok törvényes fia.

2. Zisler Anna, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása róm. kath., lakóhelye őrzállás, születési helye őrzállás, ideje 1889. évi szeptember hó 7-ik napja s aki Zisler József és neje született Schamberger Teréz őrzállási szülők törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentse be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: őrzálláson és a „Bácska” című lapban.

Kelt őrzálláson, 1906. évi január hó 16-ik napján.

Antunits József,
anyakönyvvezető-helyettes.

A SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR

folyó 1906. évi február hó 15-ik napján d. e. 9 órakor

a takarékpénztár üléstermében tartandó

XXXII. évi rendes közgyűlést,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 9-ik cikkelyére való hivatkozással tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. A mérleg előterjesztése.
 3. Tiszta nyerményről való rendelkezés.
 4. A kilépett 5 igazgatósági tag helyébe az alapszabályok 20. §-a értelmében új tagok választása.
 5. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok 29. §-a szerint.
 6. A külön tartalékalapnak a rendes tartalékalappal leendő egyesítése és rendszeres kamatoztatása.
 7. Tisztviselők fizetésének rendezése.
 8. Egyéb netaláni indítványok tárgyalása.
- Őrszállás, 1906. január hóban.

A sztanisicsi takarékpénztár igazgatósága.**Vagyon.****MÉRLEG.****Teher.**

Váltók	628084 22	Részvénytőke	200000 —
Jelzálogkölesönök	1350445 66	Tartaléktőke	40240 52
Jelzálogos kölesönök hátralékos kamatai	3049 85	Külön tartaléktőke	45000 —
Kötvénykölesönök kezességre	55045 01	Nyugdíjalap	18109 63
Értékpapírok:		Értékpapír tartalékalap	2300 —
a) 263000 K névértékű 4½%-os közp. jelzálogbank záloglevél á 100	263000.—	Betétek:	
b) 24400 K névértékű 4%-os közp. jelzálogbank záloglevél á 97½	23595.—	a) rendes betétben	1284608.10
c) 25 db közp. jelzálogbank részv. á 1000	25000.—	b) heti betétben	40844.98
d) 800 drb katymári takp. részv. á 102	30600.—	c) folyó számlában	150416.93
e) Alapítvány a Kisbirtokosok orsz. földhitelintézeténél	5000.—	Engedményezett jelzálogkölesönök	739416 93
f) Sorsjegyek	400.—	Előleg érékpapírokra	17501 —
Értékpapírok függő kamatai	7554 —	Kamatadó és beszedett nyugtabélyeg illeték	3470 38
Heti betét kölesönök	3590 —	Beváltatlan szelvények	177 —
Számla adósok:		Átmeneti kamatok	30918 90
a) Jelzálogi biztosítékra	23757.50	Osztalék 1905. évre	38802 —
b) Értékpapírok és kezességi okiratokra	115848.49		
Más intézeteknél elhelyezve	51197 66		
Bélyeg és váltóürlapok	1621 35		
Felszerelés, teljesen leírva	—		
Előre fizetett kamatok átruházott kölesönök után	9663 20		
Készpénz	19354 43		
	2611806 37		2611806 37

Őrszállás, 1905. évi december hó 31-én.

Bichler Vilmos s. k.,
vezérigazgató.

Fülöpp Géza s. k.,
pénztárnok.

Toperczer Ferenc s. k.,
könyvelő.

Ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és mellékkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

Őrszállás, 1906. évi január hó.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Heller Ámin s. k.

Maison Mihály s. k.

Neszmirák Mátyás s. k.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.